

Instelling tijdelijke gebieden met beperkingen Twente, Lonneker en Terlet, tevens ontheffing minimum VFR-vlieghoogte voor de oefening *TSP Gold*, Ministerie van Defensie

4 april 2022

Nr: MLA/064/2022

Kenmerk: BS2022008190

De Minister van Defensie,

Handelende in overeenstemming met de Minister van Infrastructuur en Waterstaat;

Gelezen het verzoek van de commandant van het Korps Commandotroepen van vrijdag 21 januari 2022;

Gelet op de artikelen 2, tweede lid, 9 en 19, derde lid, van het Besluit luchtverkeer 2014;

Besluit:

Artikel 1

1. Ten behoeve van de oefening *TSP (Tactical Special operations Procedure) Gold* van het Korps Commandotroepen met intensieve luchtondersteuning en militair vrije val parachutespringen worden ter bescherming van burger- en militair luchtverkeer de tijdelijke gebieden met beperkingen (TGB's) Twente, Lonneker en Terlet ingesteld, begrensd door de volgende coördinaten en hoogten:

TGB Twente

een cirkelvormig gebied met een straal van vijf (5) nautische mijlen met als middelpunt het coördinaat 52°16'17.12"N 006°53'49.69"E, uitgezonderd het luchtruim van de Bondsrepubliek Duitsland, van grondniveau tot 3000 voet AMSL (zie figuur 1);

TGB Lonneker

een cirkelvormig gebied met een straal van vier (4) nautische mijlen met als middelpunt het coördinaat 52°15'35"N 006°53'58"E, uitgezonderd het luchtruim van de Bondsrepubliek Duitsland, van grondniveau tot FL 120 (zie figuur 2);

TGB Terlet

van 52°10'53.01"N 005°57'54.56"E naar 52°10'20.78"N 006°00'46.06"E, naar 52°08'12.82"N 005°59'42.21"E en vanaf dit punt in een cirkelboog met een straal van zeseneenhalve (6,5) nautische mijlen met als middelpunt het coördinaat 52°03'35.00"N 005°52'19.00"E met de wijzers van de klok mee naar 51°57'12.08"N 005°54'14.21"E, naar 51°55'03.92"N 005°53'10.91"E, naar 51°55'45.67"N 005°49'29.94"E en terug naar 52°10'53.01"N 005°57'54.56"E, van grondniveau tot 3000 voet AMSL (zie figuur 3);

2. De TGB's Twente, Lonneker en Terlet, genoemd in het eerste lid, worden ingesteld op de hieronder genoemde dagen en tijdstippen:

TGB Twente:

dinsdag 17 mei 2022 van 09:00 uur tot en met 12:00 uur en van 14:00 uur tot en met 18:00 uur lokale tijd;

woensdag 18 mei 2022 van 09:00 uur tot en met 12:00 uur en van 14:00 uur tot en met 18:00 uur lokale tijd;

donderdag 19 mei 2022 van 09:00 uur tot en met 12:00 uur en van 14:00 uur tot en met 18:00 uur lokale tijd;

vrijdag 20 mei 2022 van 09:00 uur tot en met 12:00 uur lokale tijd.

TGB Lonneker:

maandag 16 mei 2022 van 19:00 uur tot en met 23:00 uur lokale tijd;

dinsdag 17 mei 2022 van 19:00 uur tot en met 23:00 uur lokale tijd;

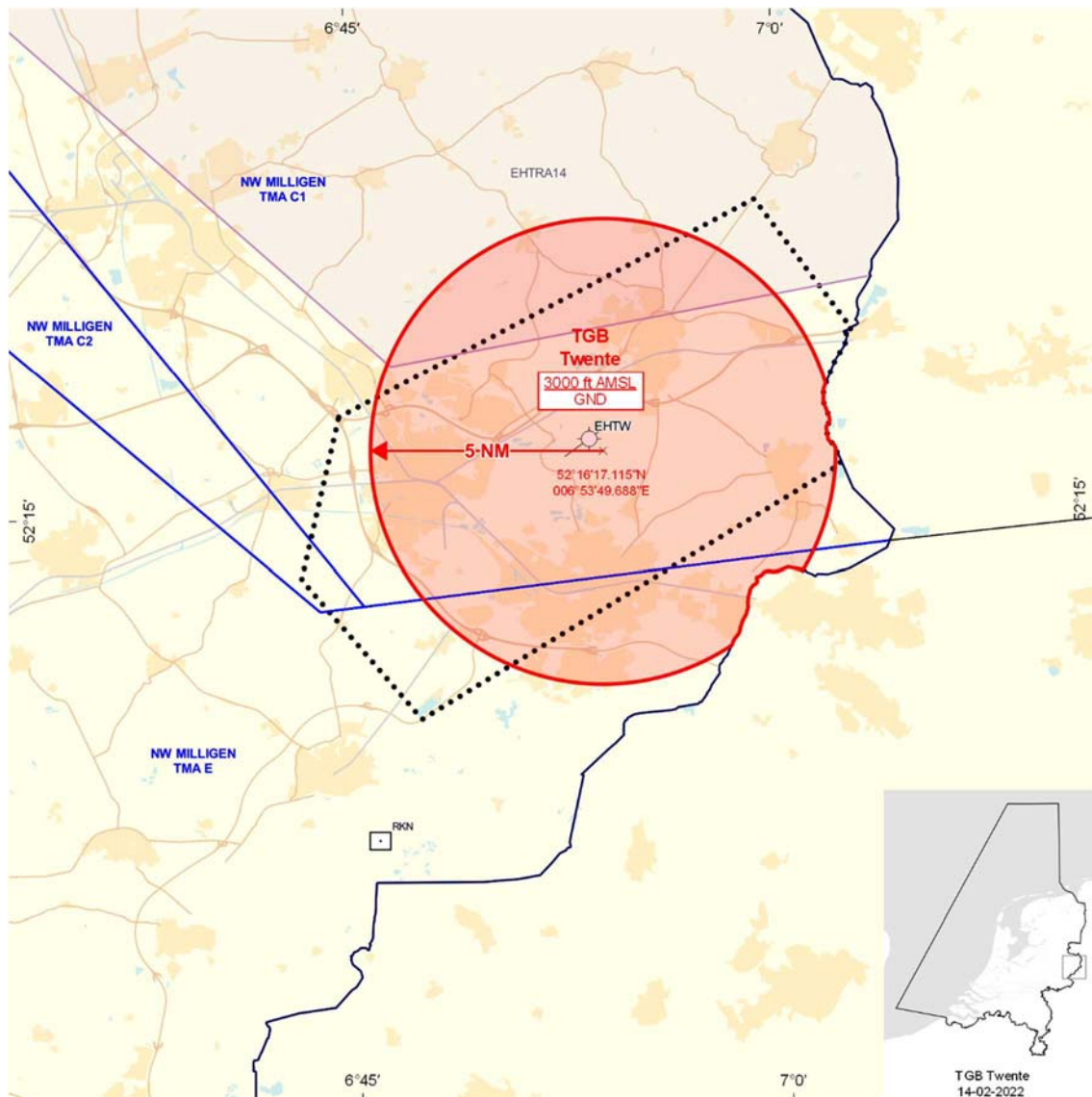
woensdag 18 mei 2022 van 19:00 uur tot en met 23:00 uur lokale tijd;

donderdag 19 mei 2022 van 19:00 uur tot en met 23:00 uur lokale tijd.

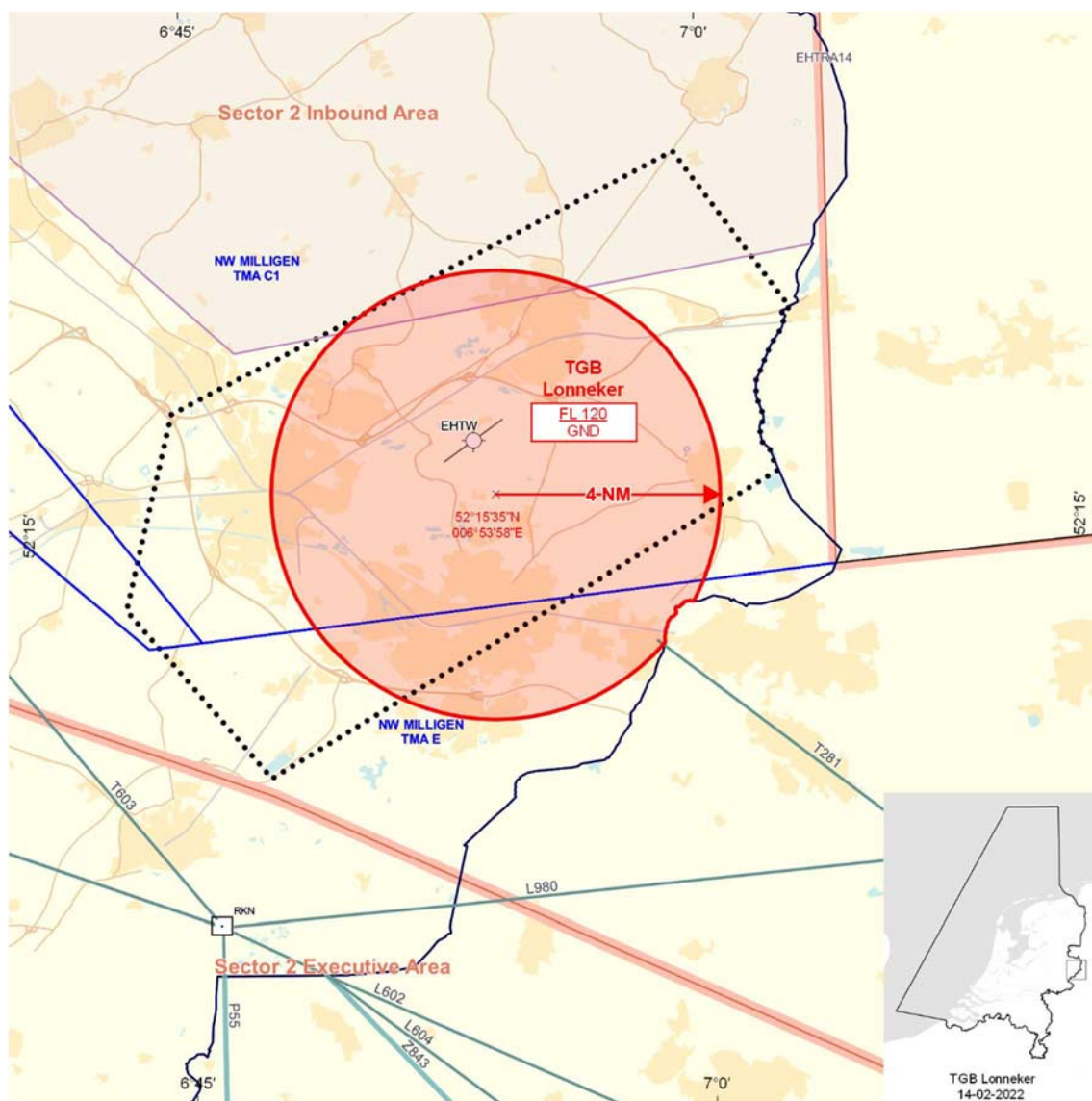
TGB Terlet:

maandag 16 mei 2022 van 19:00 uur tot en met 23:00 uur lokale tijd;

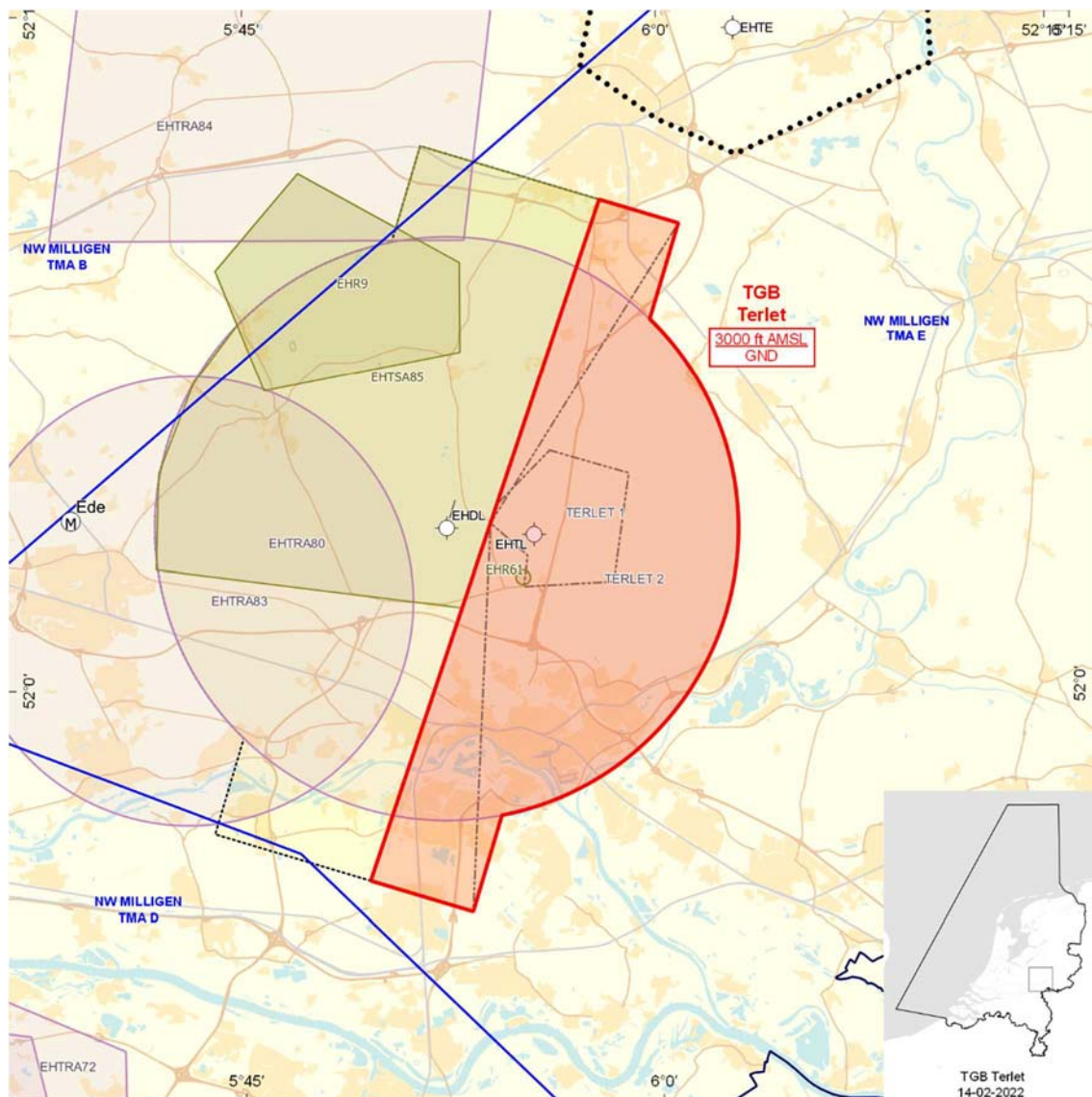
dinsdag 17 mei 2022 van 09:00 uur tot en met 12:00 uur en van 14:00 uur tot en met 18:00 uur en van 19:00 uur tot en met 23:00 uur lokale tijd;
woensdag 18 mei 2022 van 09:00 uur tot en met 12:00 uur en van 14:00 uur tot en met 18:00 uur en van 19:00 uur tot en met 23:00 uur lokale tijd;
donderdag 19 mei 2022 van 09:00 uur tot en met 12:00 uur en van 14:00 uur tot en met 18:00 uur en van 19:00 uur tot en met 23:00 uur lokale tijd;
vrijdag 20 mei 2022 van 09:00 uur tot en met 13:00 uur lokale tijd.

FIGUUR 1: TGB Twente

FIGUUR 2: TGB Lonneker

FIGUUR 3: TGB Terlet

Artikel 2

1. Voor het gebruik van de in artikel 1, eerste lid, genoemde oefengebieden TGB Twente en TGB Lonneker gelden de volgende regels:
 - a. het uitvoeren van andere vluchten dan de bij de oefening betrokken vluchten in de TGB's is niet toegestaan, met uitzondering van gecoördineerde vluchten van de Landelijke Eenheid, Dienst Infrastructuur, afdeling Luchtvaart, HEMS- en SAR-vluchten en gecoördineerde vluchten door luchtvaartuigen die vooraf toestemming hebben verkregen van MilATCC Schiphol en door tussenkomst van de exploitant van Twente Airport (tel. 053 – 480 00 90), indien deze vluchten van of naar Twente Airport gaan;
 - b. de aan de oefening deelnemende gezagvoerder en gezagvoerders van vluchten als genoemd in onderdeel a dienen radiocontact te hebben met MilATCC Schiphol voor het binnenvliegen van de TGB's en dienen te voldoen aan de voorwaarden, gesteld door het MilATCC; indien er gecoördineerde vluchten van luchtvaartuigen plaatsvinden die van of naar Twente Airport gaan, dient tevens te allen tijde contact mogelijk te zijn tussen de uitvoerende eenheid, MilATCC Schiphol en de Aeronautical Station Operator van Twente Airport;
 - c. tijdens het vliegen binnen de TGB's dienen de aan de oefening deelnemende gezagvoerders gebruik te maken van een SSR-transponder met mode S of modes A en C;
 - d. de daadwerkelijke activering en de-activering van de TGB's zal vooraf worden gemeld aan de supervisor MilATCC Schiphol;
 - e. de bij het valschermspringen betrokken vluchten worden uitgevoerd conform instrumentvliegvoorschriften;

- f. in geval van vluchten welke vliegen conform instrumentvliegvoorschriften, binnen de grenzen van de TGB's, dient een afstand van minimaal tweeënhalve (2,5) nautische mijlen tot de grens van de Flight Information Region (FIR) van Amsterdam met de Bondsrepubliek Duitsland te worden gehandhaafd.
2. Voor het gebruik van het in artikel 1, eerste lid, genoemde oefengebied TGB Terlet gelden de volgende regels:
- a. het uitvoeren van andere vluchten dan de bij de oefening betrokken vluchten in het TGB is niet toegestaan, met uitzondering van gecoördineerde vluchten van de Landelijke Eenheid, Dienst Infrastructuur, afdeling Luchtvaart, HEMS- en SAR-vluchten en gecoördineerde vluchten door luchtvaartuigen die vooraf toestemming hebben verkregen van MilATCC Schiphol, hetzij de plaatselijke luchtverkeersleiding van Deelen;
 - b. de aan de oefening deelnemende gezagvoerders en gezagvoerders van vluchten als genoemd in onderdeel a dienen radiocontact te hebben met MilATCC Schiphol, hetzij de plaatselijke luchtverkeersleiding van Deelen, voor het binnenvliegen van het TGB en dienen te voldoen aan de voorwaarden, gesteld door de genoemde LVL-instantie;
 - c. tijdens het vliegen binnen het TGB dient de aan de oefening deelnemende gezagvoerder gebruik te maken van een SSR-transponder met mode S of modes A en C;
 - d. de daadwerkelijke activering en de-activering van het TGB dient vooraf te worden gemeld aan de supervisor MilATCC Schiphol, hetzij de plaatselijke luchtverkeersleiding van Deelen;
 - e. zweefvliegclubs gebruikmakend van Terlet worden door tussenkomst van de havenmeester van Terlet binnen het TGB Terlet in de gelegenheid gesteld om na coördinatie met operaties TSP Gold en Defensie Helikopter Commando Onderdeel Coördinatie Centrum (DHC OCC) gebruik te maken van zweefvliegsectoren, in voorkomend geval worden werkafspraken vastgelegd tussen de genoemde partijen.

Artikel 3

Voor deelnemende helikopters binnen de in de artikel 1, eerste lid genoemde TGB's Twente en Terlet gelden de volgende voorschriften en beperkingen:

- a. de toegestane minimum VFR-vlieghoogte binnen de daglichtperiode bedraagt 100 voet AGL of incidenteel zoveel lager als in verband met het doel van de vlucht noodzakelijk is;
- b. de toegestane minimum VFR-vlieghoogte buiten de daglichtperiode bedraagt 300 voet AGL of incidenteel zoveel lager als in verband met het doel van de vlucht noodzakelijk is;
- c. in aanvulling op de artikelen 7 en 10 juncto 12 van de Regeling minimum VFR-vlieghoogten en VFR-vluchten buiten de daglichtperiode voor militaire luchtvaartuigen en helikopters, gelden voorts de volgende regels:
 - 1° laagvliegen is alleen toegestaan voor de helikopters die deelnemen aan de oefening;
 - 2° met betrekking tot het vliegzicht en de wolkenbasis gelden de eisen voor VFR-vluchten;
 - 3° tijdens de vlucht worden gebieden met aaneengesloten bebouwing, industrie- en havengebieden daaronder begrepen, dan wel mensenverzamelingen zoveel mogelijk vermeden;
 - 4° het overvliegen van bebouwing, met name ziekenhuizen en sanatoria, wordt zoveel mogelijk vermeden;
 - 5° de ontheffing van de minimum VFR-vlieghoogte geldt alleen voor die delen van de vlucht die voor het doel van de vlucht noodzakelijk zijn en waarvoor in de vluchtopdracht, uit naam van de Accountable Manager van het Defensie Helikopter Commando, expliciete toestemming/opdracht is verleend;
 - 6° aanvliegroutes en -hoogten, alsmede oefenlocaties worden zodanig gekozen dat geluidhinder zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Artikel 4

Aan de gezagvoerders van de militaire en civiele vliegtuigen, binnen de beperkingen van het civiele license, die deelnemen aan de oefening *TSP Gold* wordt voor vluchten binnen de in de artikel 1, eerste lid genoemde TGB's Twente en Terlet ontheffing verleend van het verbod genoemd in paragraaf SERA.5005, onderdeel (f), van verordening (EU) 923/2012 om een VFR vlucht uit te voeren beneden de minimum VFR vlieghoogte.

Voor deze ontheffing gelden de volgende voorschriften en beperkingen:

- a. de toegestane minimum VFR-vlieghoogte binnen de daglichtperiode bedraagt 600 voet AGL;
- b. de toegestane minimum VFR-vlieghoogte buiten de daglichtperiode bedraagt 1000 voet AGL;
- c. voorts gelden de volgende regels:
 - 1°. laagvliegen is alleen toegestaan voor militaire en civiele luchtvaartuigen die deelnemen aan de oefening;
 - 2°. met betrekking tot het vliegzicht en de wolkenbasis gelden de eisen voor VFR-vluchten;
 - 3°. het laagvliegen over aaneengesloten bebouwing, industrie, ziekenhuizen, sanatoria en dergelijke wordt vermeden;

- 4°. de ontheffing van de minimum VFR-vlieghoogte geldt alleen voor die delen van de vlucht die voor het doel van de vlucht noodzakelijk zijn en waarvoor in de vluchtopdracht, uit naam van de commandant van het Korps Commando Troepen, expliciete toestemming/opdracht is verleend;
- 5°. aanvliegroutes en -hoogten, alsmede oefenlocaties, worden zodanig gekozen dat geluidhinder zoveel mogelijk wordt voorkomen.

Artikel 5

Handelen in strijd met de artikel 2, lid 1, onderdeel a, en artikel 2, lid 2, onderdeel a, van dit besluit betreft een strafbaar feit ingevolge artikel 33 van het Besluit luchtverkeer 2014.

Artikel 6

Dit besluit treedt in werking met ingang van maandag 16 mei 2022 en vervalt met ingang van zaterdag 21 mei 2022.

Dit besluit zal met de toelichting in de Staatscourant worden geplaatst en zal tevens bekend worden gemaakt door middel van een NOTAM.

*De Minister van Defensie,
voor deze,
De Directeur Militaire Luchtvaart Autoriteit,
J.P. Apon
Commodore*

Tegen dit besluit kan, ten aanzien van het instellen van de TGB's kan dit alleen ten aanzien van de tijd en locatie dat die worden ingesteld, op grond van de Algemene wet bestuursrecht binnen 6 weken na de dag waarop dit besluit is bekendgemaakt, een bezwaarschrift worden ingediend. Het bezwaarschrift dient te worden gericht aan de Minister van Defensie, DienstenCentrum Juridische Dienstverlening, ter attentie van de Commissie advisering bezwaarschriften Defensie, Postbus 90004, 3509 AA te Utrecht. Het bezwaarschrift dient te zijn ondertekend en moet ten minste bevatten: de naam en het adres van de indiener; de dagtekening; een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht; de gronden van het bezwaar. Indien onverwijld spoed dat vereist, is het mogelijk een voorlopige voorziening te vragen bij de president van de rechtbank die bevoegd is. In dat geval is griffierecht verschuldigd. Voorwaarde is dat een bezwaarschrift is ingediend.

TOELICHTING

In week 20 van 2022 vindt de oefening *TSP Gold* van het Korps Commando Troepen plaats. Tijdens deze oefening, waarbij vliegende eenheden en grondeenheden betrokken zijn, staat de integratie en samenwerking van deze eenheden centraal. Landing Zone en Drop Zone operations maken eveneens deel uit van deze oefening. Ter bescherming van deze bijzondere activiteiten in de lucht zijn de tijdelijke gebieden met beperkingen (TGB) Twente, Lonneker en Terlet ingesteld gedurende dagen en tijdstippen zoals opgenomen in dit besluit. Met dit besluit worden de TGB's Twente, Lonneker en Terlet ingesteld. Bij de uitvoering van de oefening worden de grenzen van de TGB's niet overschreden.

Naast het instellen van TGB's wordt er om de oefening mogelijk te maken, doormiddel van artikel 3, onderdeel a van dit besluit, aan de deelnemende gezagvoerders van het DHC binnen het aangewezen oefengebied (tijdelijk laagvlieggebied) voor VFR-vluchten binnen de daglicht-periode ontheffing verleend van de vigerende minimum VFR-vlieghoogte op grond van artikel 7 van de Regeling minimum VFR-vlieghoogten en VFR-vluchten buiten de daglichtperiode voor militaire luchtvaartuigen en helikopters (hierna: de Regeling). Ingevolge deze vrijstelling mag, indien door militaire helikopters behorende tot of in gebruik bij de Nederlandse en bondgenootschappelijke strijdkrachten, worden geoefend in het kader van operaties met niet-vliegende eenheden, op 100 voet (circa 30 meter) of zoveel lager als voor het doel van de vlucht noodzakelijk is, worden gevlogen. Ten aanzien van artikel 3, onderdeel b van dit besluit wordt opgemerkt dat voor VFR-vluchten buiten de daglichtperiode geldt dat overeenkomstig artikel 10, gezien in samenhang met artikel 12 van de Regeling, militaire helikopters boven gebieden met aaneengesloten bebouwing, industrie- en havengebieden daaronder begrepen, dan wel mensen-verzamelingen een hoogte van ten minste 210 meter (circa 700 voet) boven de hoogste hindernis gelegen binnen een afstand van 600 meter van de helikopter dienen aan te houden en elders, buiten de gebieden, bedoeld in artikel 9, eerste lid, van de Regeling, ten minste 100 meter (circa 328 voet) boven grond of water of zoveel lager als voor het doel van de vlucht noodzakelijk is.

Daarnaast wordt, binnen het kader van deze oefening, aan de gezagvoerders en bemanning van de deelnemende luchtvaartuigen ontheffing verleend van het verbod, genoemd in paragraaf SERA.5005, onderdeel (f), van verordening (EU) nr. 923/2012, om een VFR-vlucht uit te voeren beneden de minimum VFR-vlieghoogte. De ontheffing van de minimum VFR-vlieghoogte geldt alleen voor die delen van de vlucht die voor het doel van de vluchtnoodzakelijk zijn. Dit betekent dat niet continu laag wordt gevlogen.

Artikel 3, onderdeel c, sub 5 van dit besluit stelt dat het afwijken van de vigerende vlieghoogten binnen de oefening alleen is toegestaan wanneer hiervoor binnen de vluchtopdracht expliciet opdracht en toestemming is gegeven uit naam van de Accountable Manager. De Accountable Manager is veelal de commandant vliegbasis. Ingevolge artikel 4, onderdeel c, sub 4 van dit besluit is de equivalent van de Accountable Manager de commandant van het Korps Commando Troepen.

Luchtvaartuigen in gebruik bij de Landelijke Eenheid, Dienst Infrastructuur, afdeling Luchtvaart, en luchtvaartuigen ten behoeve van HEMS- en SAR-vluchten mogen de TGB's binnenvliegen na toestemming van MilATCC Schiphol dan wel de plaatselijke luchtverkeersleiding van de militaire luchthaven Deelen, met tussenkomst van de exploitant van Twente Airport, indien deze vluchten van of naar Twente Airport gaan. Dit geldt tevens voor luchthavenluchtverkeer van en naar Twente Airport dat minimaal 24 uur van tevoren is aangemeld.

De zweefvliegclubs van Terlet worden door tussenkomst van de havenmeester van Terlet in de gelegenheid gesteld om en in samenspraak met het Onderdeel Coördinatie centrum (OCC) van het Defensie Helikopter Commando (DHC) gebruik te maken van zweefvliegsectoren. Na afstemming met OCC en DHC dienen ook de gezagvoerders van de zweefvliegclub toestemming van MilATCC Schiphol, dan wel de plaatselijke luchtverkeersleiding van de militaire luchthaven Deelen, te krijgen voordat ze het TGB Terlet mogen binnenvliegen.